

Anti- pestprotocol De Kameleon

(versie 1-6-2024)

Anti-Pestprotocol De Kameleon

We streven als school naar een klimaat waar kinderen zich veilig en geborgen voelen. Wij accepteren het daarom niet dat er kinderen op onze school gepest worden.

Dit betekent dat we pesten serieus aanpakken. Wij doen er daarom allereerst alles aan om pesten te voorkomen. Een belangrijk instrument hierbij zijn de wekelijks lessen in sociale vaardigheid en de omgang met elkaar.

Ondanks het feit dat ons handelen in eerste instantie gericht is op het voorkomen van negatief gedrag, komt pesten natuurlijk ook op onze school voor.

Signaleren

Pesten gebeurt meestal niet in het zicht van de volwassenen. Het signaleren van pestgedrag kan in sommige gevallen heel moeilijk zijn.

Signalen van pesterijen kunnen o.a. zijn

- iemand bij een bijnaam noemen i.p.v. de eigen naam
- zogenaamde leuke opmerkingen maken over een klasgenoot
- een klasgenoot voortdurend ergens de schuld van geven
- briefjes doorgeven
- beledigen
- opmerkingen maken over kleding
- isoleren
- buiten school opwachten, slaan of schoppen
- op weg naar huis achterna rijden
- naar het huis van het slachtoffer gaan
- bezittingen afpakken
- schelden of schreeuwen tegen het slachtoffer
- digitaal pesten

En in de thuissituatie:

- geen zin om naar school te gaan
- vage klachten
- slecht slapen
- niet meer bij bepaalde vriendjes willen spelen

Een hulpmiddel dat wij op school hanteren zijn voor de leerlingen van de groepen 5 t/m 8: Koerskaarten SKPO, monitor sociale veiligheid (Vensters) en voor alle leerlingen het instrument Iep sociaal-emotioneel.

De grootste kans dat pestgedrag gesignaleerd wordt, is wanneer kinderen het zelf, of onderling, durven te signaleren. Een belangrijke stelregel daarbij is dat kinderen weten dat het inschakelen van een ouder of een leerkracht niet wordt opgevat als klikken. Vanaf de kleutergroep brengen we kinderen bij dat je niet mag klikken, maar dat je natuurlijk altijd hulp mag vragen als je wordt gepest, wanneer iemand anders wordt gepest, of als je ruzie met een ander hebt en je er zelf niet uit komt.

Op De Kameleon is de intern begeleider ook de anti-pestcoördinator samen met de gedragsspecialist.

In de Gouden weken maakt de intern begeleider/anti-pestcoördinator een rondje in alle klassen om zichzelf kenbaar te maken. Mocht er iets aan de hand zijn dan kunnen kinderen ook terecht

bij deze persoon. Waar het nodig is gedurende het schooljaar zal de intern begeleider/anti-pestcoördinator dit vaker herhalen.

De aanpak

Zodra wij signaleren dat kinderen worden gepest hanteren wij een duidelijke aanpak. Hieronder vindt u een beschrijving van deze aanpak.

Stappen van aanpak

1. Stelling nemen

Op onze school werken we volgens onze kernwaarden vertrouwen, persoonlijke ontwikkeling, respect, verantwoordelijkheid en plezier. In de klassen en op de gangen zijn duidelijke omgangsregels en afspraken. Daarnaast is er een kwaliteitskaart met afspraken voor het buitenspel.

In de eerste weken van elk schooljaar worden de regels binnen de groepen besproken en worden er indien gewenst ook specifieke afspraken per groep gemaakt. Leerlingen en teamleden spreken daarbij af dat iedereen medeverantwoordelijk is voor de goede sfeer in de groep en op school.

Op het moment dat pestgedrag wordt gesignaleerd neemt de leerkracht duidelijk stelling: pesten wordt niet geaccepteerd! Vervolgens probeert hij zicht te krijgen op het pestgedrag. In welke mate komt het voor? Wat was de oorzaak? Wie zijn erbij betrokken.

2. Gesprek no-blame-methode

Een stapje te ver gaan of te weinig rekening houden met een ander, is iets dat bij het opgroeien hoort. Kinderen experimenteren nu eenmaal met hun relaties en zijn op zoek naar de grenzen. Soms gaan zij dan (onbewust) wel eens te ver. Kinderen moeten ook de kans krijgen hun fout te herstellen en het goed te maken. In een gesprek kan excuus worden aangeboden en het conflict worden uitgesproken.

Het uitgangspunt in deze fase is: de leerkracht biedt altijd hulp aan de leerling die gepest wordt en begeleidt de leerling die pest naar positief gedrag (zie bijlage 1).

3. Een aantal oplossingsgerichte gesprekken (conflicthantering)

Indien het ongewenste gedrag niet stopt, of er sprake is van een ernstig geval kan de leerkracht een gesprek met betrokken kinderen aangaan. Dit is een gespreksvorm waar de leerkracht alle tijd voor neemt. Meestal vindt dit gesprek plaats op een gepland moment, zodat de leerkracht hiervoor vrij geroosterd kan worden en alle tijd voor het gesprek kan nemen.

Het gesprek kan ertoe leiden dat er met de leerling die gepest wordt, de leerling die pest, of met beiden, een handelingsplan op sociaal-emotioneel gebied wordt gemaakt. Dit plan wordt gemaakt in afstemming met de anti-pest coördinator, de leerling, ouders en de leerkracht.

De leerling die pest wordt daarbij uitgedaagd om de situatie niet alleen te neutraliseren, maar ook te herstellen (herstelrecht). Door actief iets te doen richting de leerling die gepest wordt, maar zeker ook naar de rest van de groep, kan de leerling die pest (juist) een positieve bijdrage leveren aan de groep.

4. Informeren ouders

Pesten kan doorgaans alleen effectief worden aangepakt als er door alle betrokkenen medewerking wordt verleend. Bij pestgedrag worden ouders geïnformeerd. Dit gebeurt zowel met de ouders van de leerling die gepest wordt, als met de leerling die pest.

5. Inzetten van maatregelen/consequenties

Indien het pestgedrag toch doorgaat, heeft de leerkracht de mogelijkheid om maatregelen te nemen. Deze maatregelen hebben altijd het doel om een positieve gedragsverandering teweeg te brengen. De ouders van de leerling die pest worden hiervan op de hoogte gesteld.

6. Gesprek(ken) met de ouders

In ernstige gevallen is het nodig om de hulp van de betrokken ouders in te schakelen om het pestgedrag te stoppen. In dit geval worden de ouders van de leerling die gepest wordt en van de leerling die pest, voor een gesprek op school uitgenodigd.

Het gesprek is gericht op samenwerking en communicatie. Daarbij hebben alle betrokkenen een eigen rol en verantwoordelijkheid. Het is niet de bedoeling - en zeker niet handig - wanneer ouders naar school komen om eigenhandig het probleem voor hun kind op te komen lossen. Doorgaans wordt het probleem hierdoor alleen maar groter en de kans op een oplossing kleiner.

7. De intern begeleider als schoolcontactpersoon

De intern begeleider kan worden ingeschakeld. Dat kan door de leerling(en) zelf, maar ook door de leerkracht. Deze schoolcontactpersoon kan zijn/haar ervaring en deskundigheid inzetten om een mogelijke oplossing van het pestgedrag te bewerkstelligen. De intern begeleider is de anti-pestcoördinator van de school.

8. Professionele hulp inschakelen

Als het pestgedrag blijft voortduren wordt hulp van buitenaf ingeschakeld voor een vorm van sociale vaardigheidstraining. Ouders dienen hiervoor, toestemming te geven.

9. Time out, schorsing en verwijdering

Bij aanhoudend pestgedrag kan ervoor gekozen worden om een leerling een time-out te geven. Dit gebeurt zo mogelijk in de thuissituatie. Blijft de leerling die pest volharden in zijn gedrag, dan kan worden overgegaan tot schorsing, eventueel gevolgd door verwijdering van school.

BIJLAGE 1: Begeleiding van leerlingen

Handvatten voor het begeleiden van een leerling die gepest wordt

- Medeleven tonen en luisteren en vragen: hoe en door wie wordt er gepest
- Nagaan hoe de leerling zelf reageert, wat doet hij/zij voor tijdens en na het pesten
- De leerling in laten zien dat je op een andere manier kunt reageren
- Zoeken en oefenen van een andere reactie, bijvoorbeeld je niet afzonderen
- Het kind dat gepest wordt in laten zien waarom een ander kind pest.

- Nagaan welke oplossing het kind zelf wil
- Sterke kanten van de leerling benadrukken
- Benoemen als de leerling zich anders/beter opstelt (opsteker!)
- Praten met de ouders van de leerling die gepest wordt en de ouders van de leerling die pest
- Het kind dat gepest wordt niet over beschermen bijvoorbeeld naar school brengen of 'ik zal het de pesters wel eens gaan vertellen'. Hiermee plaats je het kind juist in een uitzonderingspositie waardoor het pesten zelfs nog toe kan nemen.

Handvatten voor het begeleiden van een leerling die pest

- Praten; zoeken naar de reden van het ruzie maken/pesten (baas willen zijn, jaloezie, verveling, buitengesloten voelen)
- Laten inzien wat het effect van zijn/ haar gedrag is voor de ander
- Excuses aan laten bieden
- In laten zien welke sterke (leuke) kanten de leerling die gepest wordt, heeft
- Contact tussen ouders en school; elkaar informeren en overleggen. Inleven in het kind; wat is de oorzaak van het pesten?
- Pesten is verboden in en om de school: wij houden ons aan deze regel.
- Kind leren niet *meteen kwaad* te reageren, *leren beheersen*, de 'stop-eerst-nadenken-houding' of een andere manier van gedrag aanleren.
- Inschakelen hulp; sociale vaardigheidstraining ; Jeugdgezondheidszorg; huisarts; GGD

BIJLAGE 2: Adviezen aan ouders/verzorgers

Adviezen van de school aan ouders van kinderen die pesten

- Neem het probleem serieus.
- Praat met uw kind om achter de mogelijke oorzaken te komen;
- Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet;
- Besteed aandacht aan uw kind;
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport om eventuele agressie vreedzaam kwijt te kunnen;
- Laat het kind deelnemen aan een Sociale Vaardigheidstraining;
- Schakel eventueel deskundige hulp in.

Adviezen van de school aan ouders van kinderen die gepest worden

- Bespreek het probleem en eventuele acties eerst met de leerkracht;
- Steun uw kind in de gedachte dat er een eind aan het pesten komt;
- Lees samen met uw kind literatuur over pesten op school. Vraag om literatuurlijst of suggesties op school;
- Help uw kind zijn/haar zelfrespect terug te krijgen;
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport;
- Blijf in gesprek met uw kind;
- Laat uw kind opschrijven wat het meemaakt;
- Laat uw kind deelnemen aan een Sociale Vaardigheidstraining;
- Schakel eventueel deskundige hulp in.

Adviezen van de school aan alle ouders

- Neem het probleem serieus: het kan ieder kind overkomen;
- Neem de ouders van het kind dat pest serieus;
- Neem de ouders van het kind dat gepest wordt serieus;
- Praat met uw kind over school, over de relaties op school. Vraag uw kind zo nu en dan of er in de klas iemand wordt gepest;
- Koppel informatie van uw kind terug naar school: wie wordt er gepest, wie pest er, wat gebeurt er dan, waar en wanneer gebeurt het dan;
- Corrigeer uw kind als het voortdurend anderen buitensluit of pest;
- Geef als ouder het goede voorbeeld, wees niet neerbuigend of respectloos ten opzichte van anderen;
- Leer uw kind voor anderen op te komen.

Bijlage 3: Stroomschema

Signaal

Situatie helder krijgen

Contact opnemen met betrokkenen (ouders van pester en gepeste kind)

IB-er en anti-pest coördinator inlichten/ sparren voor interventies/ plan maken

Terugkoppeling geven en informeren ouders

Vervolgstappen inzetten, plan uitvoeren

Evalueren en terugkoppeling geven aan betrokken ouders

Waar extra inzet nodig is: Externen inzetten

Waar nodig: Time-out/ schorsen

De gesprekken met ouders en bijpassende acties worden vastgelegd in Parnassys.